

Project Luchtruimherziening

Update over de voortgang voor OSCRO

30-10-2018

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Ministerie van Defensie

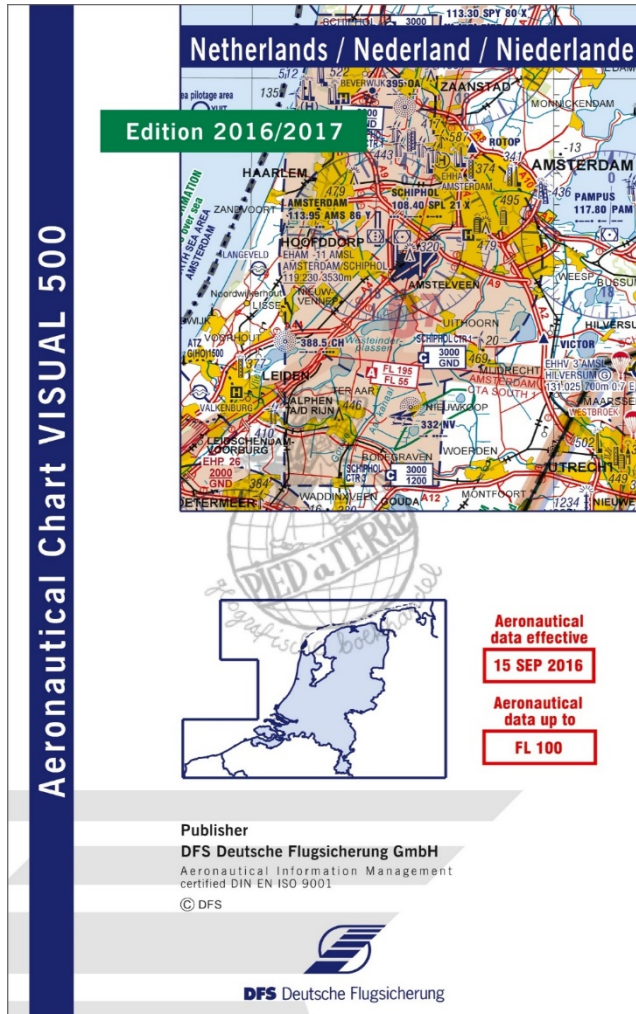

Koninklijke Luchtmacht

Opbouw presentatie

1. Het Nederlandse luchtruim
2. Uitgangspunten
3. Doelen en opgave van het project
4. Afbakening - requirements
5. Fasering en planning
6. Aanpak inhoudelijk, verbeteringen
7. Aanpak – Internationaal
8. Participatie
9. Innovatie en kennis

1 Het Nederlandse luchtruim

-is geen uitkomst van een ontwerpproces maar is in de 20^e eeuw organisch gegroeid.
-kent een eigen, complexe structuur waarin alle gebruikers eigen ruimte toegedeeld hebben gekregen
-is steeds intensiever benut en loopt nu aan tegen de grenzen van wat kan
-kan alleen in zijn internationale context goed worden begrepen en beheerd
-wordt gemanaged door drie verkeersleidingorganisaties: LVNL, CLSK en MUAC

2 Uitgangspunten

- ✓ De luchtruimgebruiker staat centraal
- ✓ Veilig, efficiënt, kosteneffectief en milieuvriendelijk gebruik van het luchtruim
- ✓ Met respect voor afspraken met de omgeving
- ✓ Eenvoudig
- ✓ Integraal
- ✓ Prioritering waar nodig
- ✓ Samen
- ✓ In lijn met Europese en internationale afspraken

3 Doelen en opgave van het project

Doelen

- Verruimen civiele en militaire capaciteit in het luchtruim
- Efficiënter gebruik en beheer t.b.v. alle luchtruimgebruikers
- Duurzaamheid: vermindering impact op klimaat en omgeving (geluidshinder, CO₂ en (ultra)fijnstof)
 - Optimale routes civiele luchthavens (sneller hoog, later laag)
 - Optimale routes bij doorgroei Lelystad van 10k naar 45k vluchten
 - Directere routes: reductie trackmiles (verminderen CO₂-uitstoot)

Veiligheid geldt als randvoorwaarde

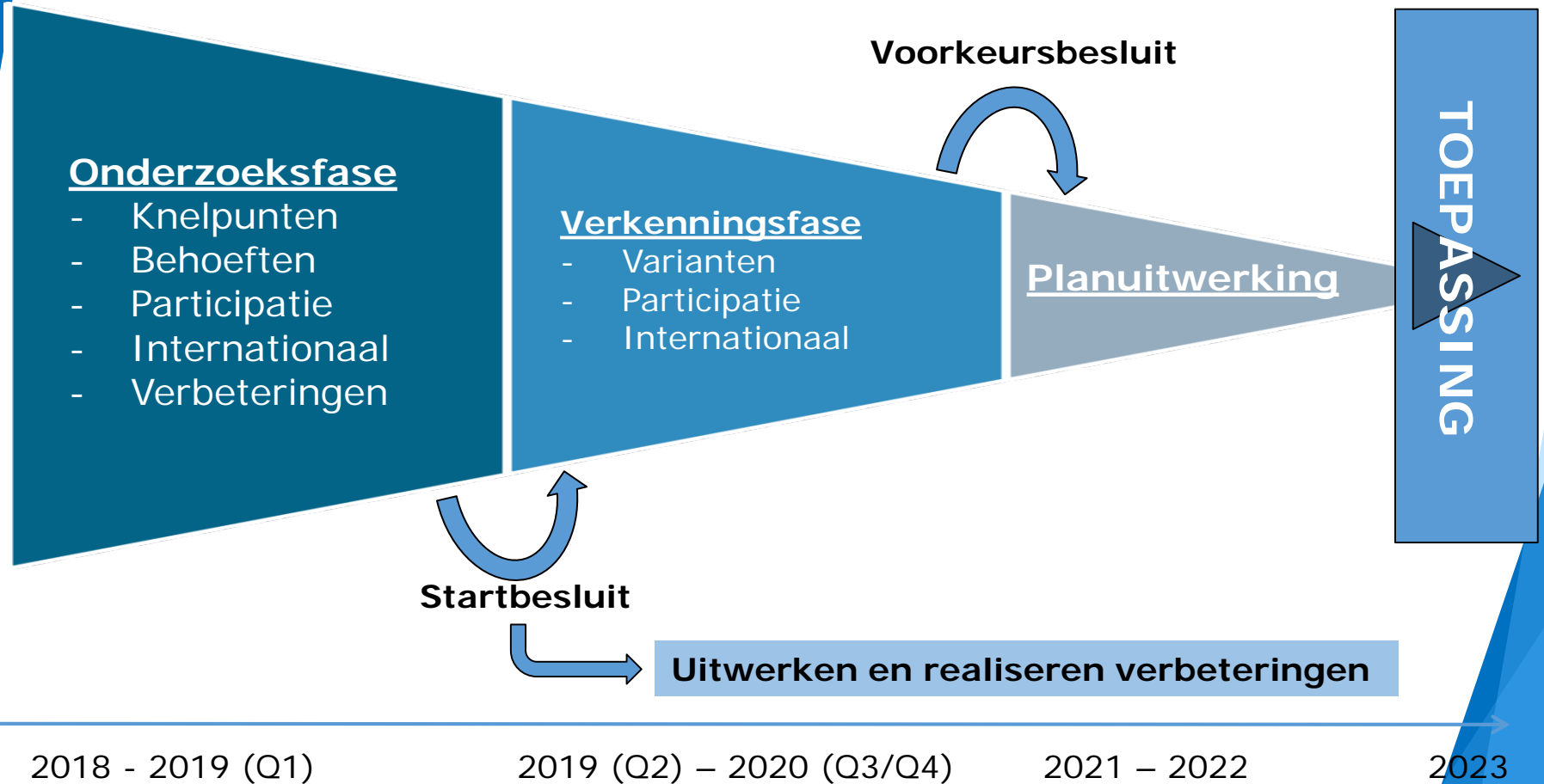
Opgave

Realisatie van een integrale, toekomstbestendige inrichting en beheer van het Nederlandse luchtruim. **Dus adaptief!**

4 Afbakening

- Uitgegaan wordt van huidige ligging van civiele en militaire luchthavens
- Militair en civiel gebruik zijn – in vreedstijd – van gelijkwaardig belang
- Onderscheiden belangen civiele sector:
 - Mainportgebonden verkeer (Schiphol)
 - Niet-mainport gebonden verkeer luchthavens nationale betekenis (Eindhoven, Lelystad, Rotterdam/The Hague)
 - Regionale luchthavens van nationaal belang (Groningen Eelde, Maastricht Aachen)
 - Regionale luchthavens (met name General Aviation)
- Op voorhand geen keuze voor scheiden of niet-scheiden van verkeersstromen
- Aansluiting op Europese en internationale routenetwerk

5 Fasering en planning

6.1 Aanpak inhoudelijk

ONDERZOEKSFASE

- Verzamelen cijfers, trends en ontwikkelingen
- Identificatie knelpunten
- Ophalen behoeftestelling
- Ophalen issues bij stakeholders
- Bepalen ontwerpdoelen
- Identificeren verbeteringen
- Hackathon

→ Startbesluit

VERKENNINGSFASE

- Ontwikkelen en uitwerken van perspectieven, varianten
- Participatief ontwerpen
- Haalbaarheidsstudies
- Internationale afspraken maken met D, B, UK en DK.
- Trechteren naar voorkeursvariant

→ Voorkeursbesluit

PLANUITWERKING EN REALISATIE

- Afhandelingsconcept voor luchtruim uitwerken
- Roadmap met bouwblokken, ontwerpdocumenten
- Veiligheidsbeoordeling
- Doorlopen 5.11 proces o.b.v. ministeriële regeling
- Projectbeslissing
- Transitieplannen en wijzigingsregelingen
- Coderen in ATM-systeem, trainen van verkeersleiders

→ Luchtvaartpublicaties

6.2 Verbeteringen

- Inzetten om urgente knelpunten op te lossen
- Toetsen op:
 - Noodzaak (bestuurlijke toezegging, maatschappelijk belang),
 - Effect op hinder en duurzaamheid,
 - Effect op capaciteit, ontwikkeling en efficiency van verkeersstromen, militaire missie-effectiviteit
 - Haalbaarheid en benodigde effort van de luchtverkeersdienstverleners,
 - Complexiteit (systeemimpact, relatie met buitenland),
 - Niet blokkerend voor beoogd integraal concept.
- Hierbij hebben de routes van en naar Lelystad Airport de hoogste prioriteit

7 Aanpak - Internationaal

- Nieuw Nederlands ontwerp voor luchtruim moet aansluiten op internationale luchtverkeersstromen en oefengebieden
- Verkenning opties voor capaciteitsvergroting met buurlanden:
 - Gezamenlijk grensoverschrijdend militair oefengebied
 - Uitwisseling met België en Duitsland voor civiele en militaire behoeftestelling
 - Uitwisseling met het Verenigd Koninkrijk over wederzijdse herzieningsplannen en best practices
 - Bilateraal gesprek met Denemarken is gestart
- Contacten met Eurocontrol, o.a. afstemming met Europese visie op luchtruim (architectuurstudie)

8 Participatie

Maatschappelijke participatie

- Nationaal: met landelijke stakeholders (i.c.m. Luchtvaartnota)
- Luchtvaartgesprekken in het land: negen gesprekken verspreid over de provincies
- Is gestart, krijgt in 2019 vervolg in overleg met kerngroepen provincies (cf motie Tweede Kamer)

Bestuurlijke participatie

- Informeren en betrekken CRO's en COVM's vliegvelden
- Bestuurlijk overleg met provincies en gemeenten

Sectorparticipatie

- Airlines
- Luchthavens
- Luchtmacht
- General Aviation (inclusief drones)

9 Innovatie en kennis

- Herzien luchtruim moet toekomstbestendig zijn (adaptief), rekening houdend met nieuwe (technologische) ontwikkelingen.
- Het project heeft een nationale kennis- en innovatiegroep ingesteld met expertise uit diverse sectoren om zowel mee- en dwarsdenken te stimuleren.
- Er is een internationale resonance group gevormd met onafhankelijke high-level deelnemers om kennis en expertise uit het buitenland in te brengen.
- Internationale expert- en adviesbureaus worden actief betrokken.
- Competitie studenten TU Delft: frisse ideeën uit nieuwe groep experts.

Dank voor uw aandacht!

Ik beantwoord
graag uw vragen.

